

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра німецької філології

«Затверджено»
на засіданні кафедри німецької філології
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 12 від 21.06. 2024 р.)

В.о. завідувача кафедри
доц. Петрашук Н.Є.

СИЛАБУС

Стратегії розуміння тексту

Освітній рівень бакалавр

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

**Спеціалізація 035.043 Німецька і англійська мови та літератури
(переклад включно), - перша німецька**

Львів – 2024

Силабус курсу «Стратегії розуміння тексту»

2024/2025 навчального року

Назва курсу	Стратегії розуміння тексту
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра німецької філології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035.05Н Філологія Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька: німецька і англійська мови та літератури

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові	Шаряк Оксана Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	
Посада	доцент кафедри німецької філології Львівського національного університету імені І. Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології
Електронна адреса	Oksana.Sharyak@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	http://lingua.lnu.edu.ua/employee/sharyak-oksana-mykolajivna

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Час	щосереди, 11.30-13.30
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 427)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Сторінка курсу	
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Стратегії розуміння тексту» належить до вибірових дисциплін зі спеціальності 035.05Н Філологія, освітньої програми ОС «бакалавр», яка викладається у 3 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та завдання курсу	Метою курсу «Стратегії розуміння тексту» є робота з текстом як багаторівневим смисловим комплексом, практичне освоєння студентами підходів у визначенні «тексту» і «дискурсу», їх основних категорій та комунікативних функцій. Важливим аспектом є вивчення

	<p>типології текстів, ознайомлення з можливостями аналізу тексту на лексико- синтаксичному, стилістичному, композиційному, прагмакомунікативному рівнях та практична реалізація такого аналізу на прикладі фрагментів німецькомовної публіцистики й інших жанрів. У межах курсу студенти засвоюють різні стратегії читання, вчать аналізувати й інтерпретувати текст.</p> <p>Написання анотації та усне резюмування тексту (ключові слова, тези, план тексту)</p> <p>Поняття макроструктури, наскрізної теми й розгортання підтем Когнітивні особливості сприйняття інформації Взаємодія тексту й візуально-графічних компонентів.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створити у студентів теоретичну базу про закономірності текстотворення і тексту як вищої комунікативної одиниці; • ознайомити студентів з сучасними підходами у дослідженні тексту, напрямками і методами, засобами формування зв'язності та цілісності тексту, а також розвивати уміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних завдань та умов; • на базі теоретичних знань розвивати й вдосконалювати у студентів аналітичний підхід до тексту, творче мислення, яке допоможе їм досліджувати ті явища, що формують глибинну структуру тексту; • розвиток навичок глобального, селективного, детального та інших стратегій читання; • опрацювання типології текстів за функціональним критерієм з подальшим практичним аналізом публікацій зі сфери публіцистики, академічного письма тощо.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Кочан І. М.</i> Лінгвістичний аналіз тексту : [навч. посібник] / І. М. Кочан. – [2 вид.]. – Київ : Знання, 2008. 423 с. 2. <i>Adamzik K.</i> Textlinguistik. Eine einführende Darstellung. – Tübingen: Niemeyer, 2004. 176 S. 3. <i>Beaugrande de R.-A.</i> Einführung in die Textlinguistik / R. A. de Beaugrande, W. U. Dressler. – Tübingen : Niemeyer, 1981. 290 S. 4. <i>Brinker K.</i> Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden / Brinker K. – [6., überarb. und erweit. Aufl.]. – Berlin : Erich Schmidt Verlag, 2005. 173 S. 5. <i>Linke A.</i> Studienbuch Linguistik / A. Linke, M. Nussbaumer, P. R. Portmann. – [2. Aufl., erg. um ein Kapitel «Phonetik und Phonologie» von U. Willi]. – Tübingen : Niemeyer, 1994. 215 S. <p style="text-align: center;">Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Радзівська Т. В.</i> Текст як засіб комунікації / Т. В. Радзівська. – К. : НАН України. Ін-т укр. мови, 1998. 192 с. 2. <i>Манакін В. М.</i> Мова і міжкультурна комунікація. Навч. посібник. Київ: Академія, 2012. 288 с.

	<p>3. Селіванова Е. А. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Підручник. – Полтава: Довкілля-К, 2008. 711 с.</p> <p>4. Українська мова. Енциклопедія / [за ред. В. М. Русанівського, О. О. Тараненка та ін.]. – К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2000. 752 с.</p> <p>5. Lösener H. Zwischen Wort und Wort. Interpretation und Textanalyse. Wilhelm Fink Verlag, Paderborn 2006.</p> <p>6. Metzler Lexikon Sprache / hrsg. von H. Glück unter Mitarbeit von F. Schmue. – [3. neubearbeitete Aufl.]. – Stuttgart / Weimar : Metzler, 2005. 782 S.</p> <p>6. Vater H. Einführung in die Textlinguistik: Struktur und Verstehen von Texten / H. Vater. – München : Fink, 2001. 221 S.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>1. https://bookdown.org/pbaumgartner/wiss-arbeiten/vierlesestufen.html</p> <p>2. https://chytomo.com/evoliutsiia-formativ-vid-hlynianoi-tablychky-do-elektronnoi-knyzhky/</p> <p>3. https://de.thpanorama.com/blog/literatura/qu-es-la-lectura-analtica.html</p> <p>4. https://www.pbwbremen.de/images/03_print_iq-handout-lesestrategien.pdf</p> <p>5. https://esu.com.ua/search_articles.php?id=29338</p> <p>6. Скорина Л. Аналіз художнього твору : Навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей (філологія, літературна творчість, журналістика) / Л.Скорина. - Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2013. 424 с. - Режим доступу: https://www.bohdan-books.com/userfiles/file/books/lib_file_1624021366.pdf</p> <p>7. Текст у масових комунікаціях: множинність інтерпретацій : колективна монографія / Гол. ред. Н. Ф. Баландіна. – Харків : Експрес-книга, 2018. 275 с. – Режим доступу: http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/11157/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%83%20%D0%BC%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%D1%85.pdf</p> <p>8. Чепелева Н.В. Текст і читач: посібник. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 124 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/10285/1/text_i_chitach.pdf</p>
Тривалість курсу	Один семестр (3)
Обсяг курсу	Загальна кількість годин – 90. 32 годин аудиторних, практичних занять та 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сучасні підходи у дослідженні тексту, напрями сучасних текстологічних студій; • закономірності текстотворення (на структурному, семантичному, прагматичному рівнях); • лексичні та граматичні засоби досягнення зв'язності тексту;

	<ul style="list-style-type: none"> • основні класифікації типів тексту; • вагомі для розуміння тексту когнітивні чинники, такі як пресупозиція, фонові знання реципієнтів, імпліцитна інформація. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізувати текст з огляду на його структуру та композицію; • визначати жанрово-стилістичну приналежність текстів; • творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних завдань та умов, практикувати написання короткої анотації, резюмування текстів; • визначати прагмакомунікативні функції одиниць різних мовних рівнів у межах мікро- та макротексту; • ефективно застосовувати засоби виразності, оцінності, а також аргументації, лаконічного викладу інформації.
Ключові слова	Текст, дискурс, контекст, мікро- та макротопіми, прагматика, фонове знання.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль	Залік
Пререквізити	Лінгвістика тексту, Стилїстика.
Форми організації навчання	Практичні заняття, лекції, самостійна робота, консультації, тестування, написання рефератів
Методи навчання	Пояснювально-ілюстративний метод, описовий, порівняльний метод, аналітичний метод.
Необхідне обладнання	Ноутбук

ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти	Аудиторна робота – 40 балів (2x20) Індивідуальне завдання – 20 балів Модульні контрольні роботи – 40 балів (2x20) Залік оформляється шляхом сумування одержаних студентом балів за усі види навчальної діяльності. Підсумкова максимальна кількість балів – 100.
Критерії оцінювання	Оцінювання аудиторної роботи (0 – 40 балів) студентів враховує успішність опрацювання теоретичних питань, базової та допоміжної літератури до змістових модулів лекційного курсу, якість виконання практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни. Оцінювання індивідуального завдання (реферата) студентів (0-20 балів) враховує якість та обсяг опрацювання теоретичних питань та практичних завдань до окремих тем змістових модулів навчальної дисципліни. Оцінювання письмових модульних робіт (0-40 балів) враховує рівень сформованості знань та вмінь з навчальної дисципліни.
Політика виставлення балів	Крім перерахованих вище видів навчальної діяльності при підсумковому оцінюванні враховується також

	присутність на заняттях, запізнення, активність студента під час практичного заняття. Недопустимим є користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням. Також неприйнятним є списування, плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.			
Шкала оцінювання: національна та ECTS	Кількість балів	Оцінка ECTS	Визначення	Залік
	100 - 90	A	Відмінно	Зараховано
	89 - 81	B	Дуже добре	Зараховано
	80 - 71	C	Добре	Зараховано
	70 - 61	D	Задовільно	Зараховано
	60 - 51	E	Достатньо	Зараховано
	21 - 50	FX	Недостатньо	Не зараховано (з можливістю повторного складання)
	0 - 20	F	Незадовільно	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)
Студентам на замітку	<p>Академічна доброчесність. Індивідуальні завдання студентів мають бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів є прикладом академічної недоброчесності. Виявлення її ознак в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Всі студенти повинні відвідувати усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Література, яка надається викладачем, використовується студентами виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Також вітається використання студентами іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>			

ПРИКЛАДИ КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Welche Eigenschaften charakterisieren den Textbegriff in der modernen Linguistik?
2. Aus der Sicht welcher Disziplin werden Texte als Zeichen gesehen?
 - a. Ethnolinguistik
 - b. Gesprächslinguistik
 - c. Textlinguistik
 - d. Semiotik
3. Geben Sie Beispiele der pronominalen Wiederaufnahme in 2-3 Sätzen.
4. Welche Lesestrategie erlaubt es, jeweils benötigte Information aus dem Text herauszuholen:
 - a. Globales Lesen
 - b. Kursives lesen
 - c. Selektives Lesen
 - d. Totales Lesen
5. Notieren Sie 5 Schlüsselwörter und 3-5 Thesen zu folgendem Textabschnitt:

Einfache Techniken für das „schnelle Lesen“. Es gibt Leute, die wirklich sehr schnell lesen können und dann den letzten Harry Potter Band nach ein paar Stunden gelangweilt zur Seite legen – aber das sind wirklich die Ausnahmen. Das „Schnelle Lesen“ gehört zu den wichtigsten Techniken, die man als Student beherrschen sollte. Wie „gut“ du lesen kannst, ergibt sich aus zwei Punkten: deiner Lesegeschwindigkeit und deinem Textverständnis. Deine Lesegeschwindigkeit kannst du ganz einfach messen.

Dafür gibt es auch Tools im Netz: Du liest einen Text und stoppst nach einer bestimmten Zeitspanne, daraus berechnet das Programm deine Lesegeschwindigkeit in Wörtern pro Minute.

Die meisten Menschen schaffen ungefähr 200 bis 250 Wörter pro Minute, bessere Geschwindigkeit zeigen Leute, die bis zu 500 Wörtern pro Minute lesen. Wer noch schneller lesen kann, ist richtig gut dabei.

Für schnelles Lesen ist natürlich viel Training notwendig, aber man sollte damit nicht übertreiben, denn nach der Meinung einiger Forscher kann es auch dazu führen, dass man dadurch Lust auf Lesen verliert.

Um Textverständnis zu überprüfen, werden den Lesern Fragen zum Inhalt des Textes gestellt. Das gibt einen Überblick darüber, wie viel man vom Text behalten hat. Ein durchschnittlicher Leser behält gleich nach dem Lesen ungefähr drei Viertel der Informationen.

<https://www.studizeiten.de/lernen/wissenschaftliche-texte-studium-lesen/>

СХЕМА КУРСУ

2024/2025 н. р., семестр 3

Тиждень /Дата	Тема, план, тези	Форма діяльності	Література	Завдання, год.	Термін виконання
1 тиждень	Тема 1. Текст з погляду різних мовознавчих дисциплін – лінгвістики тексту, комунікативної лінгвістики, риторики, етнолінгвістики, культурології.	лекція			
2 тиждень		практичне заняття	Основна: 1 , с. 20-23, 31-35; 2 , с. 11-17; допоміжна 4 , 6 ; інтернет-ресурси: 2 .	Тема 1. Поняття тексту й дискурсу у сучасному мовознавстві.	впродовж 2 тижня семестру
3 тиждень	Тема 2. Сучасні напрями текстологічних досліджень, поняття тексту.	лекція			
4 тиждень		практичне заняття	Основна: 1 , с. 42-49; 2 , с. 33-41; 5 , с. 245-248; допоміжна: 5 .	Тема 2. Структурні та композиційні закономірності розгортання тексту. Референтність, ізотопія, текстова форика.	впродовж 4 тижня семестру
5 тиждень	Тема 3. Засоби формування цілісності та зв'язності тексту.	лекція			

6 тиждень		практичне заняття	Основна: 2 , с. 49-53; 4 , с. 37-45; 5 , с. 254-255; інтернет-ресурси: 3 .	Тема 3. Аналіз уривку німецького художнього / медійного тексту з акцентом на засоби зв'язку у ньому (когезія та когерентність).	впродовж 6 тижня семестру
7 тиждень	Тема 4. Поняття тематичного континууму. Виокремлення ключових слів. Способи реферування основної інформації.	комбіноване заняття	Основна: 2 , с. 120-130; 4 , с. 46-50; 5 , с. 256-259.	Тема 4. Написання короткої анотації прочитаного тексту на основі виділення ключових слів і тематичної лінії.	
8 тиждень	Модульна робота 1.				
9 тиждень	Тема 5. Типологія і функції текстів. Іntenціональність як базова ознака тексту.	лекція			
10 тиждень		практичне заняття	Основна: 3 , с. 188-195; 5 , с. 275-284; допоміжна: 4 , с. 68-74.	Тема 5. Класифікація текстів за функціональним критерієм.	впродовж 10 тижня семестру
11 тиждень	Тема 6. Ознайомлення зі стратегіями читання (селективне, глобальне та інші).	лекція			
12 тиждень		практичне заняття	Допоміжна: 2 , с. 517-520; інтернет-ресурси: 1, 4 .	Тема 6. Метод і принципи «глобального» читання. «Детальне» читання та випадки його доцільності.	впродовж 12 тижня семестру

				«Курсивне» читання та коли його варто застосовувати.	
13 тиждень	Тема 7. Поняття пресупозиції та чинники, що визначають інтерпретацію прочитаного.	лекція			
14 тиждень		практичне заняття	Основна: 1 , с. 56-69; 2 , с. 98-104; 4 , с. 137-140; інтернет-ресурси: 6 .	Тема 7. Аналіз анотації, наукової статті та ін. як типу тексту.	впродовж 14 тижня семестру
15 тиждень	Тема 8. Взаємодія словесного тексту і зображення (у галузі реклами, публіцистики).	комбіноване заняття	Основна: 5 , с. 289-291; інтернет-ресурси: 7 .	Тема 8. Поняття і засоби інтертекстуальності.	
16 тиждень	Модульна робота 2.				